

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref
05/1435-23 KEK

Vår ref
200602476-/KIM

Dato

21 SEPT 2006

Høring - Endringer i tekniske forskrifter (TEK) til plan- og bygningsloven og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK).

Vi viser til Kommunal- og regionaldepartementets brev av 13. juni 2006 vedlagt forslag til endringer i ovennevnte forskrifter.

Miljøverndepartementet kan i det vesentligste slutte seg til de endringer som er foretatt i ovennevnte forskrifter, men har noen merknader og kommentarer.

Når det gjelder kap. 1 om nye energikrav vil vi vedrørende pkt. 1.7.1 bemerke at fritidsboliger ikke omfattes av konsekvensvurderingen. Vi savner en nærmere begrunnelse for dette.

Vi har ellers ingen spesielle merknader til kap. 1 og kap. 2 om krav til utvendig VA-anlegg.

Når det gjelder kap. 3 om innføring av universell utforming (uu) vil vi bemerke at Miljøverndepartementet er positive til innføringen av begrepet uu fordi dette vil tilføre TEK en kvalitetsdimensjon som peker mot bedre sammenheng mellom kravene i TEK og utdype intensjonen med funksjonsforskrifter i forhold til tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Miljøverndepartementet mener imidlertid at forslaget til innføring av uu i TEK og i forklaringen til forskriften bør justeres. Det er behov for bedre konsistens, bredere nedslagsfelt og bedre forståelse av innføringen av begrepet universell utforming.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Myntgt. 2
postmottak@md.dep.no
www.miljo.no

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling for regional
planlegging
Telefaks
22 24 95 60

Saksbehandler
Kåre Ivar Melsæther
22 24 59 12

Under pkt. 3.3 Generelt om universell utforming har man brukt en definisjon som er ulik den som brukes bl.a. i lover fra Kunnskapsdepartementet om læringsmiljø (som omfatter bygninger). Høringsutkastet bruker betegnelsen "i alminnelig bruk". Det er uklart hva som legges i dette, og det kan leses som en begrensning i forhold til TEK's nedslagsfelt. TEK dekker tilgjengelighet og brukbarhet både i publikumsbygninger, bygninger med arbeidsplasser og boligbygninger. Eksempel: I § 10-30 Manøverknaapper angis at det skal anvendes uu for utforming av slike i bygninger. Dersom "i alminnelig bruk" tolkes slik at bygninger med boliger ikke er inkludert, kan dette forstås slik at bestemmelsen ikke gjelder for disse. Dette vil i tilfelle innebære en svekkelse av forskriftens krav. Vi foreslår at "i alminnelig bruk" tas ut og at den opprinnelige definisjonen anvendes.

"Universell utforming er utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i en så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming." Nødvendige presiseringer av forståelsen av definisjonen i TEK kan angis i forarbeidene eller i veiledningen.

Universell utforming foreslås innført som begrep under forskriftens kap. X om brukbarhet. Miljøverndepartementet er enig i at dette er det sentrale stedet. Universell utforming vil, som det også nevnes i høringsnotatet, gi bedre forståelse av sammenheng mellom behovene til ulike brukergrupper og tema i TEK. Det synes også klart at uu vil komme i formålsparagrafen til plan- og bygningsloven. Det vil da være naturlig at uu beskrives som en gjennomgående kvalitet og et overgripende funksjonskrav, der det er relevant, også utover kap. X. Et spesielt problemområde er rømmingsveger.

Høringsteksten gir en god beskrivelse av uu som en del av funksjonskravene hvor skjønn er sentralt. Universell utformings hovedbidrag er "likestilling i bruk" og bredden i brukergruppene (dvs. alle). Dette kan med fordel utdypes noe mer, slik at løsningene reflekterer likestillingsaspektet, og at løsninger som innebærer særløsninger, for eksempel egen inngang for personer med nedsatt funksjonsevne ikke tilfredsstillende for forskriften. UU bør derfor gis en tydeligere rolle som del av funksjonskravene i TEK.

Innføringen av uu beskrives i høringsnotatet som positiv blant annet fordi det vil komme flere til gode (utvidet brukergruppe). Videre vil dette kunne medføre kompetanse som gir positive konsekvenser i form av generelt økt kvalitet for boligbyggingen.

Samtidig uttales det at kravene i TEK ikke skjerpes, at omfanget av tiltak er det samme og at brukergrupper som reglene gjelder er de samme.

Dette kan oppfattes som motstridende utsagn, noe som er uheldig.

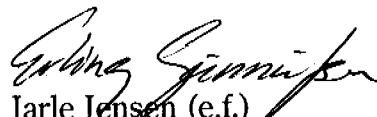
Vi antar at hensikten med innføring av uu er å innføre nytt/eller presiserende funksjonskrav, men at tanken ikke er å innføre nye ytelseskrav som vil være kostnadsdrivende. Gjeldende minimumskrav, og i noen tilfeller idealkrav, til ytelse for brukbarhet og tilgjengelighet oppfatter vi skal være de samme.

Det vil være hensiktsmessig å beskrive tydeligere hva som er nytt ved innføring av uu, hva som innebærer økt utnyttelse av forskriftens foreliggende innhold og rekkevidde, og hva som er uendret ved forslaget.

For øvrig vil vi peke på at det i forslaget til endringer i forskrift til plan- og bygningsloven om saksbehandling og kontroll under kap. VII Kommunenes saksbehandling § 23 (side 5) i tredje siste avsnitt mangler en henvisning til pbl. § 17-1 Rikspolitiske bestemmelser.

Miljøverndepartementet viser ellers til uttalelsen av 13. september 2006 fra Riksantikvaren i denne saken. Av Riksantikvarens brev fremgår at endringene i TEK vil kunne ha meget uheldig virkninger på eldre bestående bebyggelse ved hovedombygging. Miljøverndepartementet ber om en kommentar fra KRD til dette, eventuelt at saken tas opp i et møte mellom de to departementer og Riksantikvaren.

Med hilsen

for Jarle Jensen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kåre Ivar Melsæther
seniorrådgiver